

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 06.03.2026 nr 2-2/849-1
Meie 27.03.2026 nr 1-12/17

Platvormitöö seaduse eelnõu

Täname eelnõu ja arvamuse esitamise võimaluse eest. Tegemist on väga olulise eelnõuga, sest Eestis ei ole õigusakti, mis reguleeriks platvormitöö tegijate õiguslikku seisundit. Alljärnevalt arvamused eelnõu mõne paragrahvi kohta.

Eelnõu § 4. Kaitse tagamine vahendaja kasutamise korral

Eelnõu näeb ette mehhanismid, mille eesmärk on tagada, et vahendaja kaudu platvormitööd tegevatele isikutele oleks tagatud võrdne seadusest tulenev kaitse nende platvormitöö tegijatega, kellel on platvormiga otsene lepinguline suhe.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/2831 platvormitöö tingimuste parandamise kohta (edaspidi Direktiiv) artikkel 3 kohaselt peaks vahendaja kaudu töötav isik saama platvormiga otsest lepingut omava isikuga võrdse kaitsetaseme.

Eelnõu § 4 kohaselt lepivad platvorm ja vahendaja kokku, kes vastutab platvormile seadusega pandud kohustuste täitmise eest, kuid pole sätestatud, kas ja kuidas saab sellest kokkulepest teadlikuks platvormitöö tegija.

Eelnõu kohaselt ainult kokkuleppe puudumise korral vastutavad platvorm ja vahendaja solidaarselt. Platvormitöö tegija õiguste tagamine ei tohiks olla sõltuv sellest, kuidas platvorm ja vahendaja on omavahelise kokkuleppe alusel vastutuse jaganud. Seetõttu peaks seadus väga selgelt sätestama, et vajadusel on platvormitöö tegijal õigus esitada nõue mõlema vastu.

Eelnõu § 8. Andmekaitsealane mõjuhindang

Eelnõu § 8 lg 2 kohaselt peab platvorm mõjuhindangu koostamisel küsima platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti ning esitama koostatud hinnangu tulemused platvormitöö tegijate esindajatele. Kui platvormitöö tegijad pole esindajaid valinud, siis järelikult nad andmekaitsealase mõjuhindangu tulemusi ei saa. Seetõttu leiame, et eelnõu tuleks täiendada selliselt, et esindaja puudumisel tuleb mõjuhindang esitada platvormitöö tegijatele.

Eelnõu §-s 8 (ka seletuskirjas) on ekslikult viidatud eelnõu §-le 6, mitte §-le 7.

Eelnõu § 12. Platvormitöötaja tervishoid ja -ohutus

Paragrahvi 12 võetakse üle Direktiivi artikkel 12 ning sätestatakse platvormitöötajate tervishoiu ja tööohutuse tagamise erireeglid automaatsete süsteemide kasutamise korral. Direktiivi artikkel 12 lõige 5 näeb ette, et platvormidel peavad olema tõhusad raportikanalid, mh vägivalla ja ahistamise juhtudeks. Direktiivi käsitluses on see eriti oluline just nende jaoks, kellel ei ole töölepingut.

Eelnõu § 12 kohaldub ainult platvormitöötajatele ehk töölepingu alusel töötavatele töötajatele. Eelnõud tuleks muuta selliselt, et raportikanal laieneks kõigile platvormitöö tegijatele, vähemalt ohutuse, vägivalda ja ahistamise teadete osas.

Eelnõu § 13. Informeerimine ja konsulteerimine automaatsete süsteemide kasutuselevõtu või muutmise korral

Paragrahviga 13 võetakse üle Direktiivi artikkel 13 ning laiendatakse platvormitöötajate informeerimise ja konsulteerimise õigust lisaks töötajate usaldusisiku seaduse (TUIS) §-s 20 sätestatud olukordadele ka automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutuselevõtu ja olulise muutmisega seotud olukordadele. Sätte eesmärk on tagada, et platvormitöötajate esindajatel või nende puudumise korral platvormitöötajatel oleks varakult teave ja ka tegelik võimalus osaleda otsustusprotsessis enne, kui uued automaatsed süsteemid või algoritmid hakkavad mõjutama platvormitöötajate töökorraldust, töötingimusi, sissetulekut või lepingulist staatust.

Algoritmid on olulised kõikidele platvormitöö tegijatele, seetõttu tuleks kaaluda informeerimise ja konsulteerimise õiguse laiendamist kõigile platvormitöö tegijatele ja mitte piiruda ainult töölepingu alusel töötavatele platvormitöötajatega.

Eelnõu § 14. Teabe esitamise kohustus

Eelnõu § 14 lg 4 kohaselt on platvormil kohustus vastata, kui Tööinspeksioon ja platvormitöö tegijate esindaja küsivad teabe kohta lisaselgitusi. Direktiivi artikkel 17 lõige 5 nõuab, et kui pädev asutus või esindajad küsivad lisaselgitusi ja üksikasju, peab platvorm andma põhjendatud vastuse viivitusega. Seetõttu tuleks eelnõu § 14 lõikesse 4 lisada ka sõna „põhjendatud“. Näiteks „...*platvorm on kohustatud viivitamatult esitama põhjendatud vastuse.*“

Eelnõu § 15. Platvormitöö tegijate suhtluskanal

Direktiivi artikkel 20 ei nõua ainult turvalist ja konfidentsiaalset suhtlusvõimalust, vaid ütleb ka, et platvorm peab hoiduma teabevahetuse ja suhtluse jälgimisest või neile ligipääsemisest. Eelnõu tekstis seda lauset ei ole. Seletuskirja järgi platvorm ei tohi küll suhtlust jälgida ega analüüsida, kuid seletuskiri ei saa asendada õigusnormi. Seetõttu tuleks eelnõu § 15 täiendada, lisades lause, mille kohaselt ei tohi platvormil olla ligipääsu platvormitöö tegijate suhtluskanalile.

Eelnõu § 17. Riiklik järelevalve

Direktiivi artikkel 24 lõike 5 teise lause kohaselt „Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, hoiatavad ja proportsionaalsed ettevõtja rikkumise laadi, raskusastme ja kestusega ning mõjutatud töötajate arvuga.“ Eelnõus ei ole ära toodud sanktsioone seaduses olevate kohustuste rikkumiste eest ja ainult viidatakse sellele, et riiklikku järelevalvet teeb Tööinspeksioon (eelnõu § 17 lg 1, 2). Tööinspeksiooni poolsed ettekirjutused ja sunniraha määramise hoiatused ei ole karistused konkreetsete rikkumiste eest. Viide Tööinspeksiooni riiklikule järelevalvele ei ole piisav direktiivi ülevõtmiseks ja konkreetsete tõhusad sanktsioonid tuleks lisada eelnõusse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Vask
EAKLi esimees